

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

16 листопада 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 636.09:378-053.6:001(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Зубченко В.В., канд. екон. наук.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників (Біла Церква, 16 листопада 2023 р.). – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 160 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Активність загальної лужної фосфатази на початку та після закінчення досліджуваної вірогідно була нижчою (динаміка зниження з $68,2 \pm 5,22$ до $45,4 \pm 4,57$ Од/л), таку ж закономірність відмічали і щодо активності кісткового ізоферменту ЛФ ($-17,8$ % зниження до $42,7 \pm 3,0$ Од/л), що свідчить про зниження ремоделінгу кісткової тканини. Активність іншого ензиму ЛФ, який проявляє свою гідролазну дію у кишечнику знизилась до $15,4 \pm 1,23$ проти $21,6 \pm 2,45$ Од/л.

Отримані результати дослідження свідчать про те, що внутрішньовенна ін'єкція Кальфостиму може призвести до вірогідного підвищення рівня кальцію в сироватці крові корів. Це збільшення обумовлено іонно-обмінними процесами, які супроводжуються розподіленням та перерозподілом іонізованого кальцію. Швидкість та тривалість цього процесу залежить від дози, кратності та часу введення препарату.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ветеринарна клінічна біохімія: підручник / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.В. Влізла. 2-ге вид., перероб. та доп. Біла Церква, 2019. – 416 с.
2. Kulinich, O., Sashuk, R., Stravsky, Y., Katsaraba, O., Lukyanik, I., Ponomareva, S., Ostapiv, N., & Kalynovska, L. Diagnostic stage of 40 obstetric dispensary of cows in the conditions of PAE "Shpanivsr" of Rivne district of Rivne region. Scientific Messenger of LNU of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Veterinary Sciences. 2020. Vol. 22 (100). P. 11-15. Doi: 10.32718/nvlvet10002.
3. Sammad, A., Khan M.Z., Abbas, Z., Hu, L., Ullah, Q., Wang, Y., Zhu, H., Wang, Y. Major nutritional metabolic alterations influencing the reproductive system of postpartum dairy cows. Metabolites. 2022. Vol. 12. Is. 1. P. 60-68. Doi: 10.3390/metabo12010060. PMID: 35050182.

УДК: 636.2.09:616.36:619

КРУЛКОВСЬКА К.П., магістрантка

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОФІЛАКТИКА ЖИРОВОЇ ГЕПАТОДИСТРОФІЇ КОРІВ

У роботі наведені дані щодо поширеності, етіології, патогенезу та ефективності лікувально-профілактичних заходів за жирової гепатодистрофії корів. Актуалізовано питання визначення ранніх біохімічних показників сироватки крові з метою вчасної постановки діагнозу.

Ключові слова: жирова гепатодистрофія, гепатит, метаболічні хвороби, велика рогата худоба, обмін речовин.

Проблема жирової гепатодистрофії корів є доволі актуальною в тваринництві. З метою її вирішення необхідно знати етіологічні фактори, механізми розвитку, найбільш ранні методи діагностики та ефективні лікувально-профілактичні схеми, оскільки на пізніх етапах перебігу гепатодистрофії ефективність лікування великої рогатої худоби з патологією печінки – є низькою [1]. Хвороби печінки діагностуються у $55-93$ % високопродуктивних корів. У спеціальних господарствах з вирощування та відгодівлі молодняку її ураження під час забою виявляють у 48 % тварин, але частіше при концентратному типі годівлі з використанням гранульованих кормів – $(88,7)$ % [2]. Економічні втрати, спричинені захворюваннями печінки, зменшенням молоковіддачі та вибракування корів (після двох-трьох періодів лактації), зниженням середньодобових приростів маси бугаїв (за гепатодистрофії на $9-12$ %, гнійних гепатитів – $11-27$ %), вибракування печінки, зниження якості яловичини [3].

Мета роботи – провести діагностику гепатодистрофії корів та розробити профілактичні заходи з використанням препарату «Гепамол».

Як дослідний матеріал використовували клінічно здорових голштинських корів з ознаками гепатодистрофії. Надої за лактаційний період становили $7-8$ тис. кг.

У сухостійний період худобі згодовували: силос кукурудзяний, траву люцерну, солому ячмінну, крупу ячмінну та кукурудзяну, висівки пшеничні, шрот соняшниковий, патоку, премікс 170 г. Вміст перетравного протеїну в раціоні становив 1324 г, обмінної енергії –

129,3 мДж, цукру 1015 г, крохмалю – 1087 г. Тварини були розподілені на дві групи: контрольну (одержували загальноприйнятий раціон) і дослідну – випоювали препарат «Гепамол» протягом 5 днів до отелення та 5 днів після отелення у дозі 100 г на тварину у день.

При диспансерному огляді на 5–6 добу після народження новонароджені тварини мали помірне ожиріння, у більшості гіподинамія та гіпорексія. У 17 тварин (38,4%) кон'юнктива була яскраво-рожевою, у трьох – відмічали анемію, у решти – мала злегка рожевий колір. У 7 із 29 телиці (24,1 %) при перкусії проекції печінки на відстані від 12 ребра виявлено вентральну межу печінки поза останнім ребром.

Динаміка білкового обміну протягом дослідного періоду характеризувалася зниженням вмісту загального протеїну до народження, що є чітким фізіологічним явищем, і поступовим підвищенням його рівня в постнатальному періоді при дистрофічних змінах печінки, внаслідок зниження складу альбумінів і колоїдної стабільності білків сироватки крові. Патологія білкового обміну особливо помітна в перші 3–4 тижні післяотельного періоду: гіперпротеїнемія діагностована у 49,5 % корів першого отелення, гіпоальбумінемія — у 61,2 %. позитивні результати цинк сульфатного тесту — у 58,4 %. При цьому найбільше діагностовано підвищення активності амінотрансфераз: гіперферментемію АсАТ виявлено у 74,3 % корів, АЛТ – у 51,5 %.

У післятельний період тваринам задавали препарат "Гепамол" в дозі 100 г на тварину упродовж 5 днів до і 5 днів після родів. По завершенні профілактичних заходів у тварин дослідної групи вміст глюкози в сироватці крові був значно вищим ($p < 0,05$) – $4,5 \pm 0,17$ ммоль/л, порівняно з контрольною групою – $3,3 \pm 0,18$, кількість корів з кетонурією зменшилася на 36,3 %. Концентрація загального кальцію в крові новонароджених корів дослідної групи становила $2,15 \pm 0,07$ ммоль/л, а у тварин контрольної групи – $1,98 \pm 0,06$ ммоль/л, що свідчить про позитивну дію препарату на кальцій. Вміст фосфору становив – $1,32 \pm 0,08$, в дослідній групі – $1,48 \pm 0,05$ ммоль/л.

Таким чином, у профілактиці захворювань на жирову гепатодистрофію корів першого отелення, виходячи з їх продуктивності, слід включати науково обґрунтований добовий раціон. Корів слід утримувати окремими групами залежно від періоду лактації, здоров'я та продуктивності. Раціон новотільних корів повинен відповідати їх продуктивності за рівнем обмінної енергії, поживними і біологічно активними речовинами з 2–3-го дня доїння.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ветеринарна клінічна біохімія: підручник / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.В. Влізла. 2-ге вид., перероб. та. доп. Біла Церква, 2019. – 416 с.
2. Parish SM. Diseases of dairy animal. Non-infectious diseases: displaced abomasum. In: Fuquay JW, editor. Encyclopedia of Dairy Sciences. 2nd ed. Elsevier Inc., St Louis, MO, USA: Saunders; 2011. pp. 212–216.
3. Сахнюк В.В. Поліморбідність внутрішньої патології у високопродуктивних корів (експериментальне та теоретичне обґрунтування патогенезу, методів діагностики, лікування і профілактики): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра вет. наук: спец. 16.00.01 "Діагностика і терапія тварин" / В.В. Сахнюк. – Біла Церква, 2009. – 38 с.

УДК: 636.52/.58.053.09:616.391:619

ОСПЕНКО О.В., магістрант

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОФІЛАКТИКА ПОРУШЕНЬ ОБМІНУ КАЛЬЦІЮ І ФОСФОРУ В КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ

У роботі розглянута клініко-біохімічна оцінка профілактичних заходів спрямованих на попередження порушень кальціє-фосфорного обміну в курчат-бройлерів з використанням комплексу вітамінів А, D₃ і Е – «РОСТ».

Ключові слова: метаболічні хвороби, кальцій, фосфор, вітамін D₃, гіповітаміноз D, метаболізм, курчата-бройлери.